

JAN SLABY - CHRISTIAN VON SCHEVE  
**Duygulanım Toplamları**

JAN SLABY Berlin Freie Universität (Özgür Üniversite) Felsefe Enstitüsü'nde zihin felsefesi profesörüdür.

CHRISTIAN VON SCHEVE Berlin Freie Universität (Özgür Üniversite) Siyasal ve Sosyal Bilimler Bölümü'nde sosyoloji profesörüdür.



DFG'nin (Deutsche Forschungsgemeinschaft) katkılarıyla yayımlanmıştır.  
Die Übersetzung wurde von der Deutschen Forschungsgemeinschaft (DFG) gefördert.

### *Affective Societies. Key Concepts*

© 2019 Jan Slaby, Christian von Scheve

Bu kitabın yayın hakları Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla  
Taylor & Francis Group'un alt markası olan Routledge'dan alınmıştır.

İletişim Yayınları 3457 • Araştırma-İnceleme Dizisi 588

ISBN-13: 978-975-05-3694-6

© 2024 İletişim Yayıncılık A.Ş. / I. BASIM

I. Baskı 2024, İstanbul

EDITÖR Tamlı Bora

DİZİ KAPAK TASARIMI Ümit Kıvanç

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Hüseyin Türk

UYGULAMA Hüsnu Abbas

DÜZELTİ Begüm Hazar Keleş

DİZİN Berkay Üzüm

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

Derleyenler  
JAN SLABY - CHRISTIAN VON SCHEVE

# Duygulanım Toplumları

Anahtar Kavramlar

*Affective Societies*  
*Key Concepts*

ÇEVİREN *Aksu Bora*



---

#### MALI DESTEK NOTU

Bu derleme, Berlin Özgür Üniversite'deki *Collaborative Research Center (CRC) 1171 Affective Societies - Dynamics of Social Coexistence in Mobile Worlds* araştırmalarından doğdu. Bu araştırmalar, Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) tarafından 2015-2019 döneminde cömertçe desteklendi. Başka türlü belirlenmedikçe, derlemedeki tüm katkılar, CRC'nin resmî yayınıdır.

---

# İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR .....	9
<b>Giriş</b>	
Duygulanım Toplamları - Anahtar Kavramlar	
JAN SLABY - CHRISTIAN VON SCHEVE .....	11
KISIM I	
<b>DUYGULANIM VE DUYGU</b>	
Alanın Haritası .....	37
<b>1 Duygulanım</b>	
JAN SLABY - RAINER MÜHLHOFF .....	39
<b>2 Duygu, Duygu Kavramı</b>	
CHRISTIAN VON SCHEVE - JAN SLABY .....	55
<b>3 His</b>	
GERHARD THONHAUSER .....	65
<b>4 <i>Gefühlsbildung</i> (Hislerin Formasyonu)</b>	
BIRGITT RÖTTGER-RÖSSLER .....	75
<b>5 Bağlanma</b>	
GABRIEL SCHEIDECKER .....	87

<b>6 Atmosfer</b>	
FRIEDLIND RIEDEL .....	99

<b>7 Hissiyat</b>	
JONAS BENS - OLAF ZENKER .....	111

## KISIM II

<b>DUYGULANIMI AYRINTILANDIRMAK</b> .....	123
---	-----

<b>8 Duygulanımsal Düzenleme</b>	
JAN SLABY .....	125

<b>9 Duygulanımsal Yatkinlik</b>	
RAINER MÜHLHOFF .....	137

<b>10 Duygulanımsal Pratik</b>	
BASIL WIESSE .....	149

<b>11 Duygulanımsal Ekonomi</b>	
HAUKE LEHMANN - HANS ROTH - KERSTIN SCHANKWEILER .....	159

<b>12 Irksallaştırma Duygulanımları</b>	
TAMAR BLICKSTEIN .....	173

<b>13 Duygulanımsal Tanıklık</b>	
MICHAEL RICHARDSON - KERSTIN SCHANKWEILER .....	189

<b>14 Duygulanımı Yazmak</b>	
ANNE FLEIG .....	201

## KISIM III

<b>REZONANSLAR VE REPERTUVARLAR</b> .....	211
---	-----

<b>15 Duygulanımsal Rezonans</b>	
RAINER MÜHLHOFF .....	213

<b>16 Yeniden (Ön)Sahneleme</b>	
ADAM CZIRAK - SOPHIE NIKOLEIT - FRIEDERIKE OBERKROME - VERENA STRAUB - ROBELT WALTER-JOCHUM - MICHAEL WETZELS .....	225

<b>17 Duygulanımın Poetikası</b>	
HERMANN KAPPELHOFF - HAUKE LEHMANN .....	237

<b>18</b>	<b><i>Pathosformel (Pathos Formülü)</i></b>	
	KERSTIN SCHANKWEILER - PHILIPP WÜSCHNER.....	<b>247</b>
<b>19</b>	<b>Dalıp Gitme, Sürüklenme Gücü</b>	
	RAINER MÜHLHOFF - THERESA SCHÜTZ.....	<b>259</b>
<b>20</b>	<b>Duygu Repertuvarları</b>	
	ANITA VON POSER - EDDA HEYKEN - THI MINH TAM TA - ERIC HAHN.....	<b>271</b>
<b>21</b>	<b>İzleyici Duyguları</b>	
	DORIS KOLESCH - HUBERT KNOBLAUCH.....	<b>283</b>
KISIM IV		
	<b>TOPLULUKLAR VE MÜCADELELER.....</b>	<b>297</b>
<b>22</b>	<b>Toplumsal Kolektifler</b>	
	CHRISTIAN VON SCHEVE.....	<b>299</b>
<b>23</b>	<b>Meydan Anları</b>	
	BİLGİN AYATA - CILJA HARDERS.....	<b>311</b>
<b>24</b>	<b>Duygulanımsal Topluluklar</b>	
	VERONIKA ZINK.....	<b>323</b>
<b>25</b>	<b>Aidiyet</b>	
	DOMINIK MATTES - OMAR KASMANI - MARION ACKER - EDDA HEYKEN.....	<b>335</b>
<b>26</b>	<b>His Düzenleri</b>	
	THOMAS STODULKA.....	<b>347</b>
<b>27</b>	<b>Duygulanımsal Kamular</b>	
	MARGRETH LÜENBORG.....	<b>357</b>
<b>28</b>	<b>Duygulanımsal Yurttaşlık</b>	
	BİLGİN AYATA.....	<b>369</b>
<b>29</b>	<b>Politik Duygulanım</b>	
	JAN SLABY - JONAS BENS.....	<b>379</b>
	<b>YAZARLAR.....</b>	<b>393</b>
	<b>DİZİN.....</b>	<b>401</b>





## TEŞEKKÜR

Duygulanım bir yoğunluk meselesidir. En azından bu, bir süredir duygulanım çalışmalarını alanındaki geleneksel bilgelikti. Akademik derlemeler genellikle çok daha az yoğun bir iőtir: Uzun sürer, hantaldir, akademik çalışmanın ne en dinamik ne de en heyecan verici kısmıdır. Ama bu kitabı ortaya çıkaran süreç, çok farklı oldu. Berlin'deki *Collaborative Research Center (CRC) Affective Societies*'den doğan bu kitap üzerinde çalışmak, akademik yayıncılığın olağan akışından çok, çılgın bir yarış andırıyordu. Müthiş bir yoğunluk hüküm sürüyordu – bu yoğunluğu oluşturan sayısız etkinin rolü, her zaman da olumlu yönde değildi. Geldiğimiz noktada, akademik yayıncılığın rutin sıkıcılığından böylece sapmış olmanın bütün sorumluluğunu biz, editörler üstleniyoruz. Yazarların uğraşmak zorunda kaldıkları katı rejimi dayatan bizdik. Yazarları tuhaf bir formatı benimsemeye teşvik eden bizdik – bir tür melez format; sözlük girişlerinin, inceleme makalelerinin, araştırma raporlarının bir araya gelmesi gibi bir şey. Sürecin ortasında yeni bir çizelge yayınlayıp takvimi birkaç ay kısaltan da bizdik. Ve çalışmanın sonuna gelmişken daha fazla netlik, çeşitli üslup değişiklikleri ve daha fazla çapraz referans için ısrar eden de kesinlikle bizdik. Bu nedenle, tüm bunlar göz önüne alındığında, bu kitaba katkıda bulunan 39 kişiye büyük bir teşekkür borçluyuz: Mükemmel katkılarınız, sabrınız, strese dayanıklılığınız ve taleplerimizi (çoğunu) anlayışla karşıladığınız için teşekkür ediyoruz. Ayrıca, yazarlarımızın çoğuna iç değerlendirme sürecine ve yazar atölyesine katıldıkları için teşekkür ederiz. Hem genç hem de kıdemli araştırmacılardan oluşan bu kadar kararlı ve yetenekli bir grupla çalışmak büyük bir zevkti. Ayrıca, yalnızca yüksek motivasyonlu değil, her şeyden önce son derece yetkin, güvenilir

ve profesyonel bir yardımcıları ekibine sırtımızı dayayabildiğimiz için şanslıydık: Aditi Surie von Czechowski ve Tamar Blickstein, yazıların çoğunun dilini geliştirerek bize bu süreç boyunca akademik İngilizce hakkında biriki şey öğrettiler. Shirin Weigelt ve Marie Wuth, yazıların biçimini düzenleme işini üstlendiler ve bunu mükemmelen çözmenin yanında, pek çok durumda yazarlara netleşmeleri ve yazma stilleri konusunda yardımcı oldular. Ayrıca, Gerhard Thonhauser'ın sistematik olarak verdiği tavsiyelerden ve bir son dakika müdahalesinden büyük ölçüde faydalandık. Bazı kritik anlarda başka yardımlar da aldık: Michael Richardson, Millicent Churcher, Matthias Lüthjohann ve Thomas Szanto'dan da çok önemli yardımlar geldi. Greg Seigworth ile bira içip duygulanım araştırmalarındaki son trendler hakkında sohbet etmek, ilham ve bilgi vericiydi.

Bütün bunlar olurken, görünmeyen bir desteğimiz daha vardı, CRC *Affective Societies* personeli. Onların gayretli çalışması ve etkili desteğine müteşekkirimiz – özellikle Ulrike Geiger ve Katharina Metz'e teşekkürler. Ayrıca, *Routledge's Studies in Affective Societies*'in editörleri Birgitt Röttger-Rössler ve Doris Kolesch'e, en başından beri bizi projeye devam etmeye motive eden kalıcı destekleri için de müteşekkirimiz. Son olarak, Routledge'den Elena Chiu ve Emily Briggs'e üretim süreci boyunca verdikleri destek ve süreç içinde gelişen biçimlendirme isteklerimize ve takvimimizi kısaltmamıza katlandıkları için teşekkür ederiz. Her zaman olduğu gibi, CRC *Affective Societies*'deki tüm araştırmacı arkadaşlarımıza minnettarlığımızı ifade etmek istiyoruz: Bu kadar kararlı ve yetkin bir bilim insanı ve araştırmacı grubuyla günlük çalışma, uzun süre devam edeceğini umduğumuz gerçek bir nimet.

JAN SLABY - CHRISTIAN VON SCHEVE  
*Berlin, Ağustos 2018*

# Giriş

## Duygulanım Toplumlari - Anahtar Kavramlar

JAN SLABY - CHRISTIAN VON SCHEVE

Duygulanım ve duygu, 21. yüzyıl başı toplumsal ve politik hayatın egemen söylemi haline geldi. Politikada, popülizmin ve yeni rekabet tarzlarının yükselişi, bunların kutuplaştırıcı özellikteki duyguları ve duygulanımları harekete geçirici nitelikleriyle açıklanıyor. Dünyanın her yerindeki dinsel çatışmaların artışı, duygulanımsal bir yerden anlaşılıyor ve öfkenin, hiddetin, incinme ve içlermenin bu bitmek bilmeyen çatışmadaki önemi öne çıkarılıyor. Kapitalist ekonomiler giderek daha fazla, yalnızca insanların bilişsel ve bedensel kapasitelerinin değil, aynı zamanda duygularının da sömürülmesi olarak anlaşılıyor. Sosyal medya sıklıkla yoğun duygulanımların ortaya konduğu bir mecraya dönüştü ve pek çok durumda da bireylere ya da gruplara yönelik açık düşmanlık, hatta şiddet ifadeleriyle dolu.

Hali hazırdaki bu “duygusal düşünömsellik” –toplumsal dünyayı duygular ve hisler üzerinden anlama ve resmetme eğilimi– kamusal alanla ve politik tartışmalarla sınırlı değil, bundan önce farklı akademik disiplinler içinde de bir “duygulanıma dönüş” yaşandı. Bu ne tarihsel bir tesadüf ne de akademinin geleceği öngörme yeteneğinden kaynaklanıyor. Toplumsal ve davranışsal bilimlerdeki araştırmalar da insan bilimlerindekiler ve kültürel çalışmalardakiler de uzun zamandır duygunun ve duygulanımın varlığını ve toplumsallığın temelini oluşturduklarını öne sürüyorlar. Bunun sonucunda, bu disiplinler bir yandan duygulanım ve duygunun toplumsal hayattaki rolünü hesaba katan genel toplumsal ve kültürel teoriler geliştiriyorlar, bir yandan da duygu ve duygulanımın tarihsel ve kültürel olarak farklı toplumlardaki önemini ortaya koyuyorlar.

*Duygulanım Toplumlari*, çağdaş toplumun ve toplumsal ortak yaşamın

duygulanımsal ve duygusal boyutlarını çalışırken bu çabaların değerini bilen, bunları sistematik olarak genişletmeye uğraşan bir disiplinlerarası araştırma girişiminin başlığı. Bu girişim, duygulanımın ve duygunun konumsal ve toplumsal-ilişkisel bir kavranışını merkeze alan bir yaklaşım temelinde ilerliyor. Buna eşlik eden metodolojik yaklaşım, görgül olarak temellendirilmiş çalışmalara odaklanmak. Çağdaş toplumlardaki hayatın farklı alanlarında yaşanan ortaklıkların duygulanımsal dinamikleri, ancak böyle bir yaklaşımla aydınlatılabilir. Elinizdeki derleme, böyle bir genel bakış için temel nitelikteki anahtar kavramların bir dökümünü öneriyor. Sosyal bilimler, kültürel ve medya çalışmaları ve insan bilimleri disiplinlerinin geniş yelpazesine hitap eden bir duygulanım ve duygu çalışması çerçevesi sunuyor. Böylece kitap, insan bilimleri ve kültürel çalışmalar alanlarındaki bazen “duygulanım çalışmaları”, bazen de “duygulanıma dönüş” olarak adlandırılan geniş kuramsal hareketin bir parçası olarak sistematik ve yenilikçi bir katkı sunmayı hedefliyor. Bunu yaparken, diğer disiplinler içinde, özellikle de sosyal bilimlerde uzun bir geçmişi olan duygu ve duygulanım fenomenlerinin kuramsallaştırılma çabalarıyla yeniden bağ kuruyor. Bu çabalar şu sıralarda çok tartışılan araştırma hatlarının büyük ölçüde dışında kaldılar.

Bu girişte araştırma girişimimizin genel perspektifinin çerçevesini çizeceğiz ve elinizdeki kitabın mantığını açıklayacağız. Başlıkla başlayalım: *Duygulanım Toplumlari*. *Duygulanım Toplumlari* üzerine iki düzeyde tartışacağız: bir yandan toplumsal ve kültürel kuram alanında yapılacak verimli çalışmaları yönlendirebilecek bir kuramsal çerçeve olarak; diğer yandan da ardı ardına yaşanan bir dizi toplumsal gelişmeye tanı koymak üzere, daha pratik bir açıdan. Bunu yaparken, kitaptaki tüm bölümlerde esas alınan duygulanım ve duygu yaklaşımlarını belirleyen kuramsal eğilimlerin başlıcalarını gözden geçireceğiz. Bunlar arasında, duygulanımsal fenomenlerin dinamik-ilişkisel ve konumlu bir kavranışı, bedensel ama aynı zamanda hareket halindeki duygu repertuarlarına ilişkin bir perspektif, dolayım ve performans pratikleri var. Bunlar, son on yılda kamusal alanlarda ve politik tartışma alanlarında sembollerin, formların ve stillerin önemli ölçüde değiştiğine ilişkin gözlemleri kapsıyor. Daha sonra, dinamik analiz modelleri olarak kavramları nasıl anladığımızı sunacağız. Kavramları, disiplinlerin perspektifleri ile bağlantılı ve kuramla araştırma arasında köprü kuran üretken şemalar olarak görüyoruz. Kavramlar aynı zamanda, mücadele ve tartışmanın düğüm noktaları; henüz anlaşılmayanı özetleyerek sonraki araştırmalar için yönlendirici oluyorlar. Sonra da, elinizdeki ciltteki dört tematik kısmın oluşturulma mantığını açıklayarak yirmi dokuz bölümün bir özetini sunuyoruz. Sunuşu, araştırılmayı bekleyen konulara genel bir bakışla kapatıyoruz.

## **Duygulanım Toplamları: Kuramsal ve tanısal perspektifler**

İnsanların bir arada yaşamları, esasen bir duygulanım ve duygu meselesidir. Bu, toplumsallığın ilkel formlarında, yüz yüze etkileşimlerde ya da sıkı sıkıya bağlı cemaatlerde açıkça görülür. Ama aynı şey, daha geniş toplumsal örgütlenme biçimlerinin oluşumunda ve işleyişinde de daha az etkili değildir. Tabakalaşma ve eşitsizlik sorunları, göç, entegrasyon, toplumsal uyum, kurumsal değişim ve istikrar, aidiyet ve kimlik ya da çatışma ve çatışma çözümü gibi konular ele alınırken de duygu ve duygulanımı hesaba katmak gerekir. Örneğin siyasal iletişim, sürekli, ayrıntılı, geniş çaplı ve genellikle profesyonelce sahnelenen bir duygulaştırma alanıdır. Bir arada yaşamaya, aidiyet biçimlerine ya da yurttaşlığın nasıl kurulacağına ilişkin kültürel ideallerin yaratılması ve dolaşıma sokulması da doğrudan duygulanımsaldır ve genellikle de belirli duygularla bağlantılıdır. Bir şekilde daha az açık olan şey –en azından toplumsal ve politik kuramın alışıldık standartları açısından– devlet aktörlerinin seçmenlerinin sadakatlerini ve uyumlarını sağlamak üzere kullandıkları yönetim stratejilerinde duygulanım ve duygunun nasıl içerildiğidir. Burada da duygulanıma ve duyguya odaklanan bir perspektif, çok önemli bir kavrayış yelpazesini ortaya çıkarır. Örneğin, aidiyet ve kolektif kimlikle ilgili ya da egemen politik ve ekonomik güçlere boyun eğme biçimlerine ilişkin duyguların, duygusal tarzların ve duygu repertuarlarının oluşturulması, düzenlenmesi ve söylemsel olarak detaylandırılmasına yönelik stratejilere ışık tutar. Yönetim, ister istemez kalplerin yönetimini de içerir. Böyle olmadığında, genellikle direnişle karşılaşır ya da işleri büsbütün beterecek sürekliliği ve geniş kapsamlı müdahaleler gerekir.

Duygulanım ve duygu ırka, sınıfa ve cinsiyete bağlı eşitsizliklerin ve güç ilişkilerinin yaygın olduğu toplumsal yapı ve durumlar içinde de çok etkilidir. Bu kategoriler ve bunların kesişimleri toplumsal, ekonomik ve politik yönleriyle, kimlik ve kimlik politikaları bakımından çeşitli disiplinlerce araştırılmış olsa da bunların duygulanımsal yapıları, pek az ilgiye mazhar olmuştur. Irk, sınıf ve cinsiyet, toplumsal farklılığın başka pek çok biçiminden farklı olarak, hitap, ayırım ve değerlendirmenin ilişkisel kipleriyle el ele giden duygulanımsal ötekileştirme süreçlerini içerir. Frantz Fanon'un (1952/2008) ırk bağlamında unutulmaz biçimde analiz ettiği gibi, insanlar arasındaki farklılıkların böyle tarihsel temelli işaretleri, büyük ölçüde dışmanca duygulanımsal ilişkiler yoluyla kurulur ve sürdürülür. Kategorik işaretleme bu süreçleri, doğaları gereği duygulanımsaldır yani hıncı, utanç, korku, gurur ve benzeri duyguları ya da duygulanımsal tertibatları ortaya koyan (bazen üstü örtülü, bazen de o kadar örtülü olmayan) eylemleri içermeye

si muhtemeldir. Fanon'un ırksallaştırmanın duygulanımsal ve bedensel işleyişine ilişkin can yakıcı analizini hatırlamanın tam zamanı.

Bu ilişkiler ve dolaşıklıklar dikkate alındığında, sosyal teorinin uzun süredir devam ettirdiği duygulanım ile rasyonellik arasındaki ikili karşıtlık, bütünü yetersiz bir hale geliyor. Modern toplumun, ulus-devletin ve bunların çeşitli kurumlarının oluşumunun veçhelerini rasyonelleşme süreçleri olarak tarif etmek hâlâ anlamlı olabilse de, bunun duygulanımın daha az vurgulanması anlamına geldiğinin varsayılması, kesinlikle hatalıdır. Duygulanımsal fenomenlerin araştırılmasında, akıl ile duygu ikili karşıtlığının yerini bu ikisinin içiçeliğini ve karşılıklı bağımlılığını vurgulayan görüşler alalı uzun zaman oldu. Duygulanım, neyin neyle ilişkili olduğuna karar verirken, değer ve değer biçiminin oluşumunda ve hangi sosyal pratiklerin ilgiye değer, neyin değişmekte olduğunun değerlendirilmesinde vazgeçilmezdir. Duygulanım olmaksızın herhangi bir gerçek hayat değerlendirmesi ve karara varma ne bireysel ne de kolektif düzeyde mümkün olacaktır.

Bu bakımdan duygulanımın ve duygunun kültürel duygulanım teorisi, duyguların felsefesi ve sosyolojisi, kültürel antropoloji gibi alanlardaki halihazırdaki kuramlaştırmasıyla, toplumsal örgütlenmenin çağdaş biçimlerine, toplumsal ortaklıklara, bunların nasıl yönetilip koordine edildiklerine ve tarihsel olarak nasıl ortaya çıktıklarına ilişkin çok daha ayrıntılı ve gerçekçi bir resim ortaya koyuyor. Keza, bu yeni araştırmalar, bu toplumsal oluşumların ve failliklerin gelişimlerinin sonraki modülasyon, disipline edilme ve yönetilmesinde Batı modernliğinin klasik "insan özne"sinin kritik katkısını daha iyi anlamamızı sağlıyor. Sosyal teori, toplumsallığın duygulanımsal ve duygusal boyutlarına eğildiğinde, duygu ve duygulanım araştırmalarındaki son yenilikleri yakalar. Bu çalışma ne duygulanım ile rasyonellik arasında bir ikili karşıtlık varsayıyor ne de duygulanımı özel, içsel ve "öznel" bir mesele olarak kabul ediyor. Tersine, duygulanım ve duygunun konumluluğu kabulünde temelleniyor. Duygulanımsal süreçlerin çeşitli yerel ve yerel ötesi bağlamlarda, buldukları bağlama gömülü ve somutlaşmış özgülükleri içinde, etkili ve dinamik bir ilişkisellik içinde olduğunu vurguluyor. Burada duygulanımsal, bilişsel ve iradi öğeler birbirlerinden ayrıştırılamaz biçimde içiçe geçmişlerdir. Duygulanımlar ve duygular, kurumların, grupların ve toplumsal kolektiflerin hayat biçimlerinin ve pratiklerinin kurulmasında zaruri itici güçlerdir. *Duygulanım Topluları* başlığı ve bu cildi oluşturan bölümler, duygulanım ve duygu çalışmalarında, çağdaş toplumlarda bir arada yaşamının duygulanımsal ve duygusal boyutlarını araştırmak amacıyla pek çok önemli hatta işaret ediyorlar.